

SZEGEDI MUNKÁSELET

Vasárnap: négy kiló kenyér

1. Maksáék a Széchenyi téren laknak. Idegenvezető: „A Széchenyi tér Közép-Európa legszebb tere. Minden tavasszal nyílnak tulipánfái, egész nyáron virágoznak virágai. A Széchenyi teret mindenki ismeri.”

Maksáékat csak a Széchenyi tér 7-ben ismerik. Állami lakásban laknak. Egy szoba, előszoba, vécé. Az ablak az udvarra néz. A szoba magasságra valószínűleg nagyobb, mint szélességre. Nyolc éve laknak itt, csak jóváre kaphatnak másik lakást, mert 194-ek.

Maksáék hatan vannak. Férj, feleség, négy fiú. A legnagyobb nyolcadikos, a legkisebb másodikos. A gyerekek jól tanulnak. Majdnem mindig jeles a bizonyítványuk. Csak így tanulhatnak majd tovább. Nyáron egyikük dolgozott, a többi napközis táborban volt. Nagy segítség ez, legfeljebb a közlekedési kiadások nőttek meg egy kicsit.

2. Tipikusak-e Maksáék? A háttér mögött televízió. Nagy képernyős. Van hűtőgépük, porszívójuk. Részletre vettek mindent. A bútor kevés, nem is tudják hova tenni. Van kinyitható heverőjük, de nem tudják kinyitni. A nyolcadikos gyerek azon alszik, összegömbölyödve. 175 centi magas. Versenyszerűen úszik, második volt az úttörő-olimpián.

A falak is zsúfoltak. Maksáék havonta 100—120 forintot költenek könyvekre. Az olvasás a mindennék. A gyerekeknek is. A négy gyerekek külön könyvespolca van. Beszédükön megérezni, hogy olvasnak, pedig tanulni nekik, a szülőknek nem volt idejük. Maksáné tizenöt éves korában a vasöntőben kezdett dolgozni, aztán került a ruhagyárba. Tizenhat éve van ott. Szalaggépen dolgo-

zik. Ujjbevarró. A férje postakezelő.

Maksáék tizenöt éve élnek együtt. Maksa Lajos negyvenéves, a felesége harminckettő. Bennszülött szegediek. Csak a lakásra panaszkodnak. Úgy érzik, vannak, akik rosszabb helyzetben élnek, mint ők. Ha rajtuk múlna, a fiatal házasságok segítenék, akik az albérletben nem tudják összeszedni a lakásra való. Maksáék közösségi emberek, bár nem élhetnek társadalmi életet.

3. Háromezer forintot kapnak kézhez munkahelyükön. Melléket is vállalnak, nem forszirozom, hogy mit. A háromezerből — trefásan mondják — négyezer kell kosztra. Hétköznap két kiló kenyér fogy el, pedig a gyerekek napköziben vannak, vacsorára nem elég az ötvenes. Hét végén száz forint is elmegy a hentesnél, nem szólva a többiről. A négy fiú sokat eszik: ha hazajönnek a napköziből, már kéri a második uzsonnát. Ha elmegy valamelyikük, hiányzik. Két karéjjal kevesebb kenyeret szelnek vacsorához.

Családi pótlékul havonta 680 forintot kapnak a négy gyereke. A napközi elvisz ebből 450 forintot, reggelire minden gyerek egy forint húszat kap. Három kifli kell már ekkora fiúknak.

Más kedvezményt is kapnak Maksáék. Maksáné a gyárban négy forintért jó és bőséges ebédet kap, a férje most a Dózsa-klubban eszik, két hétre hetvennyolc forintot fizet. Azelőtt — amíg a postásétkézdét le nem bontották 27 forinttal olcsóbban kapta.

4. Maksáék még nem voltak üdülni. Egyrészt azért nem, mert nem tudják kire hagyni a gyerekeket, másrészt azért nem, mert nagy család-

nak való beutaló kevés van. Nyáron kimennek a Tiszaparra. Az is jó, szemmel lehet tartani a gyerekeket. Mindketten KST-tagok 250-nel. Egyiküké a szabadságra megy el, a másikuké karácsonyra.

Sok bajuk van a ruházódással. Mennyi cipő kell minden gyereknek! Nyáron 2—2 pár szandált szagatnak el. Osszel legalább nyolcszáz forintot költenek el az iskolai könyvekre, fűzetekre.

5. Ha megfelelő lakás van, szerintük négyezer forint fizetés elég a megélhetéshez. Ahhoz is, hogy néha beüljenek a vendéglőbe egy pohár sörré. De hát bútor is kellene, meg háztartási gépek. A gyerekeknek meg nem akarnak újtukba állni: tanuljanak tovább, ameddig akarnak.

Az ideális család: három gyerek — mondja Maksa Lajos. Az már nagy család. S mivel lehetne segíteni rajtuk? Maksáné szerint — keserű tapasztalatok állnak mögötte — azoknak, akik nem tudják igénybe venni a gyermekgondozási segítyt, adják meg azt a lehetőséget, hogy nyugodtan otthon maradhassanak a beteg gyerekek mellett. Ne csak egyéves, hanem hároméves korig írják ki a gyerek mellé táppénzzel az anyákat.

Azt mindketten állítják, hogy a vállalatoktól nagyobb segítséget kaphatnának a nagycsaládosok. Ábrándjaik közt legfeljebb az szerepelne még, ha gyerekuhákat a mai méreteknél megfelelően áraznák, a tizennégy éves gyerekek nem kellene már drága felnőtt öltönyt vásárolni.

6. Tipikus család-e Maksáék? Nem tudom. De — tizenöt év küzdelme után is: család. Modern emberek-e Maksáék? Gondolkodásmódjukban igen.

Veress Miklós

A Román Egységfront delegációja Szegeden

Tegnap délelőtt érkezett Szegedre a Román Szocialista Egységfront háromtagú küldöttsége, amely a Hazafias Népront Országos Titkárságának meghívására utazott hazánkba. A delegáció vezetője Ion Ichim, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, a nagy nemzetgyűlés képviselője, a Román Szocialista Egységfront Országos Tanácsának tagja, az egységfront Baco városi elnöke, tagjai: Dimitru Marcel, az egységfront Constanta megyei és Teodor Bui-mistruc, az egységfront Kalac megyei titkára.

A küldöttség három napot tölt a megyében. Tegnap a megérkezés után a Hazafias Népront megyei bizottsága adott fogadást Tábor utcai titkárságán a vendégek tiszteletére, majd délután megnézték a szegedi szalámgyárat. Ma délelőtt a népront Szeged városi bizottságára látogatnak, részt vesznek egy közös megbeszélésen, amelynek témája, hogy milyen tevékenységet végez a népront az értelmiség körében. Delután a delegáció a szentesi Árpád termelőszövetkezetet tekinti meg, baráti találkozón is-

A román delegáció a megérkezés utáni fogadáson

merkedik a vezetéssel és a tagság képviselőivel. Holnap, vasárnap a román egységfront képviselői

Szegeddel ismerkednek, városnézés közben, majd 19-én, hétfőn búcsút mondanak vendéglátóinknak.

Építkezések a Belvárosban

Fából összetakolt, nem éppen nevesmivű arkádok, fakéritések jelzik a Belvárosban az építő-szépítő szándékot. Első látásra ez megnyugtató. Egy-két év leforgása utáni sokadik látásra viszont már ugyanez a kép elgondolkodtató, sőt felháborító. A gyalogosokat terelgető táblák, betongerendák, dróthálók, deszkák, téglák, gondos rendtelenség által hagyjuk magunkat megteveszteni: itt komoly munka folyik.

Siralmas látvány egy földrengés vagy bombázás utáni épület. Nem kevésbé az Április 4. útja 23—25. számú ház. Nincs teteje, az emeleti, betört üvegű vagy üres ablakkeretek között az ég szürküllik. Denevérek, madarak kedvenc szálláshelye. Az ablakpárkányokról a porban gyökeret eresztett gyomok hajlanak ki az utcára. Az építőanyagok elfoglalják a helyet a járókelőktől, a tábla a másik oldalra irányítja őket. De mióta tart már ez az állapot?

1967-ben, novemberben indultak meg az előkészítő tárgyalások. Létrejött az első organizációs terv. 1968. májusában született meg az építési engedély. 1968 októberében a kivitelező, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat (Hódmezővásárhely) megkapta a köztér-foglalási engedélyt, miután lejárt és a munkálatokkal vajmi keveset haladtak előre, kérték annak meghosszabbítását 1969 augusztusában. Megkapták. A jelenlegi, utolsó határidő 1971. má-

jus 31. Addig még van 7 hónap. Csak attól tartunk, hogy munkáskéz nélkül az idők végtelenségéig sem fog az az emelet ráépülni erre a házra. Mert, hogy látogatóink embernek híre-hamva sem volt a gondosan lelakatolt kerítés mögött.

A Kossuth Lajos sugárút 31/b. számú házból már jókor kiköltöztették a lakókat és a gyógyszerárat. Kerítés, építőanyag, üres ablakkeretek ott is vannak. Az odahordott anyag reprezentatív építkezés látszatát kelte. Építkezésről azonban itt sincs szó. Ilyen jellegű tevékenységet ezen a házon sem végez senki. Az épület tetejét lebontották, ellenben a villamosmegállóban várakozók feje fölé építettek. A járdából számukra megmaradt másfél méternyi széles darabot testi épségük érdekében deszkával befedték. Egyelőre azonban úgy tesznek, hogy nem kell tartaniuk fentről csupán esőtől és hótól...

Az 1967 óta húzódó építkezés jelenleg éppen szünetel a munka. A Csongrád megyei Építőipari Vállalat az idén áprilisban kapta meg a köztér-foglalási engedélyt, de ezt a határidőt is módosítani kívánja 1972-re. A városképet tehát ez a „rom” is néhány évig még ékesíteni fogja. Nem lett volna jobb elodáznunk inkább a bontást, mint a további építkezést?

A Deák Ferenc utcában is bontásdeszkából felállított kerítés jelzi az építkezést. Mögüle betonváz magasodik szálfaterdővel. A gomolygó

füst embernek, munkának némi jelet sejteti. Ez a feltevés sajnos itt is tévedés. Az összes munkatevékenység a lakókocsi fűtéséből áll. Elhagyott ez a félkész épület is, mely a Szegedi Építőipari Vállalat mostoha-gyermeke.

A Magyar Nemzeti Bank igazgatóságát 1963. áprilisában értesítette a Pénzügyminisztérium, hogy székházának bővítéséhez hozzájárul. 1967 októberében megkapták az építési, novemberben pedig a köztér-foglalási engedélyt, mely természetesen nem volt végleges. Az elsőt követte 1968 júniusában, majd 1970 márciusában egy meghosszabbítás, melynek határideje október 30-án jár le. Az épület ilyen kezdetleges állapotában nem kecsesget azzal, hogy hamarosan átadható állapotba kerül. A kivitelezők legújabbban az 1971. április 30-i határidőről tárgyalnak. Ettől függetlenül a vállalat főmérnöke ígéri, hogy még egy szint és a tetőszerkezet, központi fűtés az idén meglesz. A munka-tempó és a tények alapján a bank nem reménykedhet az ígért teljesíthetőségében. Az épületen ugyan egy hónapja semmi sem változott. A napokban ugyan négy munkás megjelent, várták a cementet, az nem jött — ők elmentek.

S hogy ez az évek óta vajdó épület mennyi gondot, hátrányt okoz a banknak, azt illusztrálja néhány példa. A 100 ezer forint értékű berendezést már megvásárolták, de minthogy rendeltetésének megfelelően nem tudják használni, egy — havi 900 forintért bérelt — nedves raktárhelyiségben kénytelenek tartani. „Úgy nézünk ki, mint egy menhely. Nem tudunk semmit korszerűsíteni, vásárolni. Két éve nem festettünk, várjuk az új épületet” — panaszkodik a bank könyvelési osztályvezetője.

Nyilatkozatok, tervek, határozatok, újabb és újabb határidők megvitatása — szinte ez az összermény. A csigalassúságú építkezésekről először viccek születnek, aztán elmegy az emberkedve a viccelődéstől és csupán a nyers valóság és a felelősségrevonás marad.

Chikán Agnes

Háztáji kiállítás

Fél országra szóló tapasztalatsere céljából szervezték a vásárhelyi felsőfokú mezőgazdasági technikumban a város bemutatkozását szolgáló vásárhelyi hetek sok színű programjának részeként a közös és háztáji gazdaságok egymásra tárt egységét hirdető kiállítást és állattenyésztési bemutatót.

Bács, Szolnok, Heves, Nógrád, Békés, Borsód, Sza-

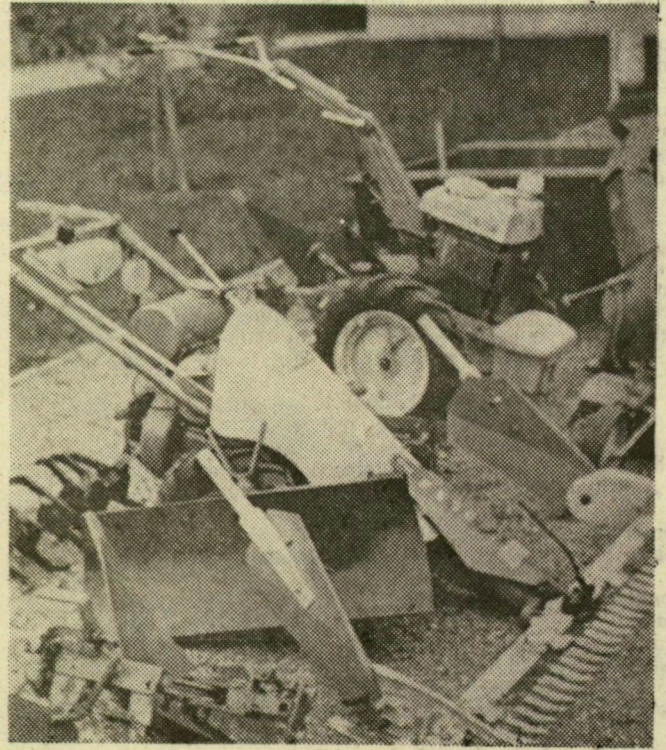
bolcs és Hajdú megye háztáji bizottságainak vezetőit várják a rendezők az első két nap, vasárnap pedig megyénk érdeklődőire számítanak.

Húsz vállalatnak a háztáji termeléshez kapcsolódó tevékenységéről és a hozzájárulástól, munkát könnyítő kiegészítőkről ad számot a kiállítás. Kapcsolódik hozzá minden nap neves szakem-

berektől egy-egy témába vágó előadás.

A háztáji gazdaságok szervezett támogatását az a felismerés vezeti, hogy országos méretekben a szövetségi tagok saját szükségletre termelő mellékes tevékenysége is hasznos jelent, ésszerű szervezéssel azonban fölöslegeikből nyereséggel adhatnak át az állami kereskedelemnek is. Ezt a célt igyekszik megvalósításában segíteni a háromnapos vásárhelyi rendezvénysorozat is.

A kiállítást Sajti Imrénének, a városi tanács elnökének köszöntő szavai után dr. Lőrincz József MEM főosztályvezető nyitotta meg tegnap délelőtt.

Kisgépek bemutatója

SZOT-szabályzat a csecsemőkelengye-segélyről

A Magyar Közlöny 86. száma ismerteti a csecsemőkelengye-segélyről szóló SZOT-szabályzatot. Mint ismeretes, egy korábbi kormányhatározat 1971. január 1-től megszünteti az ingyenes csecsemőkelengye természetbeni juttatását, s helyett csecsemőkelengye vásárlására 400 forint készpénzsegélyt rendszeresít. A mostani SZOT-szabályzat rendelkezése szerint gyermekenként a 400 forintos csecsemőkelengye-segély annak a szülőnek jár, aki a betegség biztosítás keretében orvosi gyógykezelésre jogosult és terhességének ideje alatt háromszor, koraszülés

esetén pedig legalább egyszer terhességi orvosi vizsgálaton részt vett, a csecsemőkelengye-segélyt a társadalombiztosítási igazgatóság (kirendeltség, kifizetőhely) folyósítja.

Különös méltánylást érdemlő esetekben — például akinél ez a szociális helyzet, vagy a sok gyermek indokolja — olyan szülőnek is kaphat csecsemőkelengye-segélyt, aki betegségi biztosítási szolgáltatásokra egyébként nem jogosult. Az ilyen segélyt a szülés után folyósítják. Aki anyasági segélyre jogosult, annak a kétféle segélyt együtt kell kifizetni. (MTI)